

התובעים:

1. מאיה סהר, ת.ז. 024076192

2. ליאור סהר, ת.ז. 025516378

שניהם מרחוב בן יהודה 26, נתניה

ע"י ב"כ עוה"ד יצחק אבירם (16689) ו/או נועם שכנר ואח'י.
י. אבירם ושות', עורכי דין
מבית עוז, רח' אבא הלל סילבר 14, רמת גן 52506
טל': 03-6110505 פקס: 03-7522095

- נ ג ד -

הנתבעת:

הראל בית השקעות בע"מ

מרח' יבנה 30, תל אביב 65792
טל: 03-7108333 ; פקס' 03-7108346

מהות התביעה כייצוגית: נזיקית, הפרת חוזה, עשיית עושר, עוולות צרכניות

הסעד המבוקש: השבה או פיצויים

סכום התביעה כייצוגית: 5,000,000 ש"ח

כ ת ב ת ב י ע ה
בתובענה ייצוגית

התובעים מתכבדים להגיש כתב תביעה ובצמוד לו בקשה לאישורה של התובענה כתובענה ייצוגית לפי חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן, "חוק תובענות ייצוגיות" או "החוק").

התובעים יהיו מיוצגים לצורך תביעה זו ע"י עו"ד יצחק אבירם ועו"ד נועם שכנר, שמשרדם בדרך אבא הלל סילבר 14 רמת גן, ישמש מען למסירת כתבי בית-דין.

הדיון בתובענה זו מתמקד בעוולות שביצעה הנתבעת כלפי לקוחותיה, תוך גביית עמלות בניגוד לדיון ובניגוד לחוזה בין הצדדים.

לבקשה ולכתב התביעה מצורף כרך נספחים המסומנים באותיות. ההדגשות בציטוטים השונים המופיעים בכתב התביעה ובבקשה הוספו כולן, אלא אם נאמר אחרת.

תוכן עניינים

3 חלק א' - מבוא
4 חלק ב' - המסגרת העובדתית לגבי התובעים
4 1. אודות הנתבעת
4 2. אודות התובעים וחשבונותיהם
5 3. העמלות שרשאית הנתבעת לגבות בגין ניהול החשבון
6 4. עמלת העברת כספים שנגבתה בחשבונות התובעים
6 5. עמלת העברת ניירות ערך שנגבתה בחשבונות התובעים
7 6. עמלות אחרות שגובה הנתבעת (כדין)
7 7. הפניות אל הנתבעת ועמדתה
8 8. פעולת הראל לעניין גביית עמלה נוספת
8 9. סך נזקי התובעים
9 חלק ג' - המסגרת המשפטית ועילות התביעה
9 1. תמצית עילות התביעה
10 2. עילות התביעה לפי חוק הייעוץ
10 3. עילות התביעה לפי חוק הגנת הצרכן
11 4. המרמה וההטעיה
12 5. הפרת חוזה
12 6. עוולת הגזל
13 7. עיכוב נכס שלא כדין
13 8. עשיית עושר ולא במשפט
14 חלק ד' - הבקשה לאשר את התובענה כייצוגית
15 חלק ה' - סעדים וסיכום

חלק א' - מבוא

1. תובענה זו תתמקד ב**שתי עמלות שהנתבעת גובה שלא כדין ובניגוד להסכם, עמלות אשר לא בא זכרן בפרק העמלות אשר "בטופס הפרטים" המפרט את העמלות או בכל מקום אחר:**

א. **עמלת העברה בסך 15 ש"ח:** מדובר בעמלה שנגבית בגין העברת כסף מחשבון הלקוח בהראל לחשבון הבנק של הלקוח. לעמלה זו אין כל זכר במסמכים ובהסכם שנחתם בין הצדדים והיא מהווה גבייה פסולה ואסורה.

ב. **עמלת העברת ניירות ערך בסך 19 ש"ח:** מדובר בעמלה הנגבית כאשר לקוח מעביר ניירות ערך שלו מהחשבון בהראל לחשבון אחר. גם לעמלה זו אין כל זכר במסמכים ובהסכם שנחתם בין הצדדים והיא מהווה גבייה פסולה ואסורה.

2. למען הנוחות, מובא להלן דף "פרק העמלות" ב"טופס הפרטים" עליו חתמו התובעים והראל, באופן שרוק (מדובר בעמוד 2 "טופס הפרטים" של **נספח ב** ושל **נספח ג** שיצורפו להלן):

הראל בית השקעות בע"מ

- 2 -

עמלות (בהתאם לטופס 13 להסכם) כולל

סוג העמלה	שיעור	מינימום	מקסימום	הערות
דמי שמירה	%	ש"ח	ש"ח	משווי נייע החולים בחיק לרבעון החיוב יהיה מדי חודש
המרת מסיח	כרומיל			נתון לשינוי תעריפים בבנק

בפעילות פיננסית בישראל

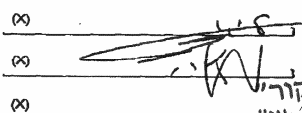
סוג העמלה	שיעור	מינימום	מקסימום	הערות
פעולה במניות, נייע המירס, אביח קובצני וכו' בישראל	% 0.11	ש"ח	ש"ח	משווי כל פעולה
פעולות באביח מסעלות ישראל	% 0.1	ש"ח	ש"ח	משווי כל פעולה
פעולה במקימ	% 0.1	ש"ח	ש"ח	משווי כל פעולה
פעולות באופציות מעו"ף		ש"ח 3.5	ש"ח 3.5	כל אופציה

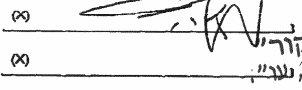
בפעילות פיננסית בחו"ל

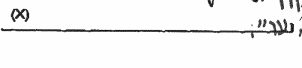
סוג העמלה	שיעור	מינימום	מקסימום	הערות
פעולה בנייע פיננסים הנסחרים בבורסת ארה"ב	% 0.12	\$ 12	\$	משווי כל פעולה \$ ארה"ב
פעולה בנייע פיננסים הנסחרים בבורסת איחופה	0.3%	60 יורו		במטבע העסקה
עמלת סוכן/ברוקר בארה"ב		\$ 35	\$	מינימום לעסקה \$20 כפוף לשינויי עמלת ברוקר
פעולה באופציות בארה"ב	\$ 8	\$ 35	\$	לכל אופציה \$ ארה"ב

הערות: חיובים ודיויים מספים

ולראיה באו הפדיוס על החתום:

1. חתום:

2. חתום:

3. חתום:

"נאמן למקור"
אילנית חסיקין, נעו"
מ.ר. 25136

הראל בית השקעות בע"מ

3. כפי העולה מההסכם בין הצדדים, אין לעמלה זו זכר ואין לה רמז.
4. תביעה זו חושפת את הצד הנסתר של ניהול תיקי השקעות אצל הראל בית השקעות בע"מ, הנתבעת (להלן, "הראל"). צד נסתר זה, שאינו ידוע ללקוחות הנתבעת, מאפשר לנתבעת להתעשר על חשבון לקוחותיה, בלא ידיעתם ובלא הסכמתם, תוך חיוב הלקוחות בחיובי יתר.
5. שתי העמלות בהן עוסקת תובענה זו נגבו שלא כדין, וללא הסכמה.
6. חברי הקבוצה בעניינה מוגשת תובענה ייצוגית זו (להלן, "הלקוחות"), הינם אלפי לקוחות בעלי חשבונות השקעות אצל הנתבעת. **סך הנזק המשוער שגרמה הנתבעת לאלפי לקוחותיה עומד בהערכה ראשונית, על כ- 5 מיליון ש"ח.**
7. לפיכך יתבקש בית המשפט, להורות על אישור התובענה כייצוגית, להורות על השבה של הכספים שנגבו מהלקוחות שלא כדין, וליתן סעדים נוספים שיפורטו להלן.

חלק ב' - המסגרת העובדתית לגבי התובעים

1.1. אודות הנתבעת

8. הנתבעת הינה חברה בקבוצת הראל, אחת מן הקבוצות הפיננסיות המכובדות והוותיקות בישראל.
9. ככל שידוע לתובעים, בהראל מנוהלים מעל 13,000 חשבונות השקעות בניהול עצמי וכן אלפי תיקים בניהול ע"י מנהל תיקים.
10. תביעה זו עניינה הן בניהול התיקים העצמי והן בניהול ע"י מנהל תיקים שכן העמלה רלבנטית לכל הלקוחות בלא כל קשר לדרך ניהול התיק.

2.2. אודות התובעים וחשבונותיהם

11. התובעים הינם בני זוג. התובע 2 ניהל שני חשבונות אצל הנתבעת: חשבון מס' 81758 וחשבון מס' 81449. בחשבון 81758 הבעלות הינה של שני התובעים.
12. הנתבעת הינה בית השקעות המפעיל מסגרת לניהול תיקי השקעות בניהול עצמי וניהול ע"י מנהל תיקים.
13. כל לקוח המעוניין לנהל חשבון אצל הנתבעת מתבקש לחתום על נוסח הסכם שהוא חוזה אחיד לכל המצטרפים.

נספח א < מצ"ב העתק החוזה הסטנדרטי, כשהוא ריק

14. התובע הוחתם על קובץ המסמכים, הכולל את המסמכים הבאים המצורפים לתביעה זו: "טופס פרטים" ל"תיק השקעות בניהול עצמי" הכולל טבלת עמלות (להלן, "טופס פרטים" ו-"פרק עמלות"); "הסכם ותנאים לפתיחה ולניהול עצמי של תיק השקעות בניירות ערך ונכסים פיננסיים" (להלן, "ההסכם"); "כתב הרשאה לייפוי כוח בלתי חוזר"; "כתב משכון"; "טופס הצהרה על נהנה ועל בעל שליטה"; טופס 8BEN – W; אישור זיהוי פנים אל פנים; לוח חשבונות בנק של הראל בית השקעות בבנקים שונים; שאילתת מרשם אוכלוסין; הסכמה למתן הוראות בטלפון; נספח ת.ז.; הוראות באמצעות האינטרנט לביצוע פעולות וניהול חשבון ניירות ערך;

נספח ב > מצ"ב העתק ההסכם והמסמכים לגבי חשבון 81758

נספח ג > מצ"ב העתק ההסכם והמסמכים לגבי חשבון 81449

ב3. העמלות שרשאית הנתבעת לגבות בגין ניהול החשבון

15. סעיף 12 להסכם בין הצדדים קובע את העמלות וטובות ההנאה שרשאית הנתבעת לגבות בחשבון. נביא להלן את הסעיף במלואו:

"12. עמלות וטובות הנאה.

א. בתמורה לשירותי הבורסה ושירותי יעוץ להשקעות, שהראל תספק ללקוח עפ"י הסכם זה, תהא הראל זכאית לקבל מהלקוח, באמצעות חיוב תיק ההשקעות, שכר וטובות הנאה בשעורים המפורטים בטופס הפרטים, כדלהלן:

1. עמלות בגין ביצוע פעולות קניה ומכירה של ניירות ערך מכל הסוגים, לרבות בגין פעילות באופציות וחוזים עתידיים, ניירות ערך חוץ וניירות ערך הנרכשים במסגרת הנפקה, מימוש/המרת ניירות ערך המירים וכו' (להלן: "עמלות ביצוע"). עמלות אלו יחויבו בתיק ההשקעות יחד עם ביצוע הפעולות.

2. דמי משמרת או רישום.

3. כל פעולה אחרת, המפורטת בפרק "עמלות" בטופס הפרטים, כאמור.

ב. הראל תהיה זכאית לכל עמלה אחרת בגין ביצוע פעולה בתיק ההשקעות, אשר איננה נהוגה כיום, ותהיה נהוגה או מקובלת במועד עתידי כלשהו, ובלבד שהלקוח יאשר את גבית העמלה ואת שיעורה, בכתב ומראש.

ג. הראל תהיה רשאית לשנות מעת לעת את שיעורה של כל עמלה מהעמלות המפורטות בטופס הפרטים, ובלבד שתמסור על כך הודעה בכתב ללקוח לפחות 14 ימים מראש.

"...

16. לאמור, לפי ההסכמה החוזית של הראל עם לקוחותיה, היא יכולה לגבות מהם עמלות בגין שירותים באחת שתי האפשרויות הבאות:

א. אם העמלה "מפורטת בפרק "עמלות" בטופס הפרטים" – לפי ס' 12(א) להסכם.

ב. אם העמלה אינה מפורטת בפרק העמלות, אזי "בלבד שהלקוח יאשר את גבית העמלה ואת שיעורה, בכתב ומראש" – לפי ס' 12(ב) להסכם.

נבחן להלן את שתי החלופות הללו בענייננו.

17. העמלות לגבי העברות אינן מצוינות בגין פעולת אחרת ואינן מפורטות בפרק "עמלות" ב"טופס הפרטים". הדברים בולטים בעמודים הראשונים של **נספח ב** ו-**נספח ג**, שהם ההסכמים עליהם חתמו התובעים.

18. העמלות שסוכם בן הצדדים ושיעורם הם אלו (הנתונים להלן הם מתוך ההסכם לחשבון 81758):

א. "דמי שמירה = % X" (היינו, אפס אחוז).

ב. "המרת מט"ח = 1 פרומיל";

ג. "פעולה במניות, ני"ע המירים, אג"ח קונצרני וכו' בישראל = 0.11%";

ד. "פעולה באג"ח ממשלתי ישראל" + 0.1%";

ה. "פעולה במק"מ = 0.1%";

ו. "פעולה באופציות מעו"ף = 3.5 ש"ח";

ז. "פעולה בני"ע הנסחרים בבורסת ארה"ב = 0.12%, מינימום \$12";

ח. "פעולה בני"ע הנסחרים בבורסת אירופה = 0.3%, מינימום 60 יורו".

ט. "עמלת סוכן / ברוקר בארה"ב = מינימום 3 סנט למניה".

י. "פעולה באופציות בארה"ב" = \$8

19. כפי העולה מהפירוט האמור, בפרק העמלות ב"טופס הפרטים" שנסרק אל תוך מסמך זה בחלק א' לעיל (ר' עמ' 3 לעיל), אין מוזכרות עמלת העברת מזומן או עמלת העברת ניירות ערך.

20. לעומת זאת, קיימת רובריקה מתאימה המכונה "הערות: חיובים וזיכויים נוספים" בה רשאת הייתה הנתבעת לכלול עמלות שאינן מפורטות בדף הסטנדרטי.

21. כאמור, הנתבעת לא עשתה כן.

22. לפיכך ובהתאם לפירוט זה, אין היא זכאית לגבות את העמלות האמורות.

23. גם החלופה השנייה לגביית העמלות האמורות אינה מתקיימת: הנתבעת לא החתימה את התובעים על הסכמה מראש ובכתב לגביית עמלת העברת ניירות ערך או עמלת העברת כספים לחשבון אחר.

4. עמלת העברת כספים שנגבתה בחשבונות התובעים

24. לאחרונה התברר לתובע 2 כי בחשבונותיו נגבו עמלות בלא כל היתר ובלא כל הסכמה ובניגוד לאמור בהסכם. מעיון בדפי החשבון התברר לו כי נגבו בחשבונות עמלה בסך 15 ש"ח בגין כל העברה של כספים לבנק. מדובר במשיכת חלק מהכספים והעברתם לחשבון אחר של התובעים.

נספח ד < מצ"ב דו"ח תנועות מזומן בגין שנת 2006 בחשבון 81449.

נספח ה < מצ"ב דו"ח תנועות מזומן בגין שנת 2007 בחשבון 81449.

נספח ו < מצ"ב דו"ח תנועות מזומן בגין שנת 2006 בחשבון 81758.

נספח ז < מצ"ב דו"ח תנועות מזומן בגין שנת 2007 בחשבון 81758.

25. מדפי החשבון עולה כי בחשבון 81449 נגבתה 5 פעמים "עמלת העברה" בסך 15 ש"ח, ובסך הכל 75 ש"ח.

26. מדפי החשבון עולה כי בחשבון 81758 נגבתה 8 פעמים "עמלת העברה" בסך 15 ש"ח ובסך הכל 120 ש"ח.

5. עמלת העברת ניירות ערך שנגבתה בחשבונות התובעים

27. נקדים במעט את המאוחר ונספר כי לאחר שהתברר לתובע 2 כי ניגבת ממנו עמלה שלא כדין בחשבונותיו הוא פנה אל נציגי הנתבעת והליך על כך.

28. במסגרת הפעולות לסגירת החשבון, התברר לתובע 2 כי נגבית בחשבון עמלה נוספת, גם היא שלא כדין, בלא כל היתר ובלא כל הסכמה ובניגוד לאמור בהסכם.

29. מעיון בדף החשבון האחרון התברר לו - בדיעבד כמובן - כי נגבתה בחשבונות עמלה בסך 19 ש"ח בגין כל העברה של ניירות ערך, ובסה"כ 5 פעמים. הרישום בדף החשבון מגלה כי בתיאור הפעולה את המילה "משיכה". מדובר בגבייה המסתכמת ב- 95 ש"ח (בנוסף, חויבו התובעים פעם נוספת ב"עמלת העברה" בסך 15 ש"ח).

נספח ח < מצ"ב דו"ח תנועות מזומן בגין חודש יולי 2007 בחשבון 81758.

6.6. עמלות אחרות שגובהה הנתבעת (כדין)

30. להשלמת התמונה יוסיפו התובעים כי הנתבעת גובה עמלות רבות בחשבון, אך עמלות אלו (מעבר לעמלות שנדרשת השבתן כאן) הינן כדין ובהתאם לחוזה בין הצדדים.

31. מצורף לעיון בית המשפט דו"ח מפורט של התנועות בחשבון בגין חודש מאי 2007 ממנו עולה פירוט של כמאתיים פעמים בהם נגבו עמלות בשיעור של בין 3 ש"ח ל- 30 ש"ח לכל פעולה.

נספח ט < מצ"ב דו"ח מפורט של הפעולות בתיק ההשקעות לחודש מאי 2007 בחשבון 81758

גבייה מוסכמת זו של עמלות אחרות ממחישה עד כמה הגבייה של שתי העמלות בהן עוסקת תובענה זו היא חריגה, בלתי-מוסכמת ובלתי מוסברת.

32. אגב, מעבר לעובדה שמדובר בעמלות שלא הוסכמו ושמעולם ולא סופר עליהן, הרי מדובר בעמלות גבוהות ומוגזמות לאור העובדה כי הראל הינה גוף פיננסי ענק, המבצע עשרות אלפי פעולות בנקאיות פשוטות כגון אלו בכל חודש.

33. בהקשר זה מופנה בית המשפט הנכבד לעמוד 19 בהסכם, שהוא רשימה של החשבונות של הראל בכל בנק. לאמור, הראל יכולה להעביר את הכספים החוצה אל הלקוח מכל בנק, ועל כן היא יכולה לבצע את הפעולה בעמלה זניחה ונמוכה משמעותית.

34. אכן, הנתבעת הינה גוף עסקי וככזה מטרתה להשיא רווחים. לכן היא גובה עמלות ומותר לה לגבות עמלות. אך גבייה זו יכולה להיות רק בהתאם למוסכם בין הצדדים ואין היא רשאית לגבות כל עמלה אשר אינה מוסכמת בין הצדדים, ואין זה משנה מדוע.

7. הפניות אל הנתבעת ועמדתה

35. כפי שראינו לעיל, אין זכר לשתי העמלות האמורות בפרק העמלות אשר ב"טופס הפרטים", אין להם זכר בהסכם גופו, וממילא שגם לא ניתנה לגבייתם הסכמה "מראש ובכתב". למרות האמור, החליטה הנתבעת לגבות את העמלות האמורות ע"י ביצוע חיוב תיק ההשקעות לפי החלטה שלה בלבד, ולא ניתנה על כך כל הודעה נפרדת ללקוח. חמור מכל, לא התבקשה ולא התקבלה כל הסכמה בעניין זה.

36. נדגיש, העובדה שהנתבעת גובה עמלות שלא מצוינות בהסכם ושלא ניתנה עליהם הסכמה מפורשת הינה חמורה פי כמה, היות והנתבעת גובה את העמלה האסורה "באמצעות חיוב תיק ההשקעות", בצורה אוטומטית וללא קבלת הסכמה של הלקוח.

37. נציין שוב כי הראל רשאית לגבות עמלות נוספות, אך לשם כך עליה לעמוד בדרישות שהיא עצמה קובעת בהסכם שהיא מחתימה את לקוחותיה. כפי המצוין בסעיף 12(ב) להסכם, הראל-הנתבעת, תהיה זכאית לכל עמלה אחרת בגין ביצוע פעולה בתיק ההשקעות, אשר איננה נהוגה כיום, ותהיה נהוגה או מקובלת במועד עתידי כלשהו, ובלבד שהלקוח יאשר את גבית העמלה ואת שיעורה, בכתב ומראש.

38. לאחר שהתברר לתובע 2 כי ניגבית עמלה שלא כדין בחשבונותיו הוא פנה אל נציגי הנתבעת והלין על כך. התקיימה שיחה טלפונית עם נציגי שירות לקוחות וטענותיו של התובע 2 נדחו על המקום, תוך שנציגי שירות הלקוחות מסביר לתובע 2 כי כל לקוחות הראל מחוייבים בעמלה זו והראל אינה צריכה להחתיים את התובע 2 על הסכמה לכך היות ומדובר ב"עמלה מתבקשת".

39. לאחר מכן, פנה התובע 2 במכתב מיום 12.7.2007 אל הנתבעת, בו דרש זיכוי של כל העמלות.

נספח י < מצ"ב העתק מכתב התלונה מיום 12/7/2007

40. לאחר המכתב התקיימה שיחה עם מנהלת שירות לקוחות, טלי, ובה נמסר לתובע 2 כי בהנחיית המשנה למנכ"ל מר דני גונן אליו הועבר המכתב, התבקשה אותה טלי למסור לו כי "כשמעבירים מחשבון עו"ש לבנק, הבנק גובה מאיתנו עמלה והראל גובה מהלקוח". התובע 2 שאל מדוע לא מופיעה העמלה בהסכם עליו חתם נענה כי "זו עמלה מתבקשת" (הנוסח הוא מזכרון בלבד, כפי שהוא מופיע בתצהירו של התובע 2).

41. בכל הכבוד מדובר בתשובה סתמית. אין הנתבעת יכולה לדרוש עמלה שלא הוסכמה ואין זה משנה מה הסיבה לרבות שאין זה משנה כי כביכול הבנק גובה מהנתבעת עמלה.

42. מדובר בעניין ידוע ורגיל שהנתבעת יכולה היתה לצפותו. דווקא אם אין מדובר בפעולה ייחודית ויוצאת דופן הייתה חייבת הנתבעת להיערך מראש ואם ברצונה לדרוש את העמלה האמורה היה עליה להודיע על כך ללקוחות ולקבל הסכמות מתאימות, בעת פתיחת החשבון או לאחר מכן. היא לא עשתה כן ולכן אינה רשאית ואינה זכאית לגבות את העמלה.

8ב. פעולת הראל לעניין גביית עמלה נוספת

43. בהודעה שהוציאה הראל בתחילת חודש יוני (ללא תאריך) הודיעה ללקוחות כי בכוונתה לגבות "עמלת טיפול חשבון" מדי חודש, בסך 30 ש"ח.

נספח יא < מצ"ב העתק ההודעה מחודש יוני 2007

44. כזכור, בהתאם להסכם בין הצדדים עליה להודיע להם ולקבל אישורם מראש ובכתב על כל עמלה חדשה שברצונה לגבות. היינו, אין די רק ב"הודעה" כמו זו ששיגרה הנתבעת בחודש יוני 2007 לגבי אותה "עמלת טיפול חשבון" בסך 30 ש"ח, אלא היה עליה לבקש ולקבל מראש הסכמה בכתב של הלקוחות לגביית עמלה זו.

45. בכל מקרה, גם בהודעה זו בולט העדר פירוט בדבר עמלת העברת כספים מהחשבון. הראל מציינת במפורש כי "משיכת כספים מחשבון לקוח תתאפשר באמצעות העברה בנקאית בלבד לחשבון הבנק שאת פרטיו מסר הלקוח במועד פתיחת החשבון". גם פה לא טרחה הראל לציין כי בכוונתה לגבות עמלה בגין העברה זו!

46. משמעות הדברים היא שלגבי העמלות נשוא הדיון כאן, הראל לא עמדה אפילו בסטנדרט הגילוי (הנמוך והבלתי-מספק) בו היא נוקטת לגבי עמלות חדשות שהיא מציגה.

9ב. סך נזקי התובעים

47. כעולה מן הפירוט בסעיפים 25, 26 ו-29 לעיל עולה (על סמך דפי החשבון) כי התובעים שילמו סך של 210 ש"ח בגין "עמלת העברה".

48. כעולה מן הפירוט בסעיף 29 לעיל (על סמך דפי החשבון) עולה כי התובעים שילמו סך של 95 ש"ח בגין עמלת ניירות ערך שלא כדין.

49. **הסך הכולל של העלות שגבתה הנתבעת מהתובעים שלא כדין מסתכם ב- 305 ש"ח.**

50. התובעים טוענים כי על הנתבעת לפצות את התובעים ולהשיב להם את מלוא העמלות שנגבו שלא כדין. בנוסף טוענים התובעים כי על הנתבעת לפצות את כל לקוחותיה ולהשיב לכולם את מלוא העמלות שנגבו שלא כדין.

חלק ג' - המסגרת המשפטית ועילות התביעה

51. חוק תובענות ייצוגיות קובע כמטרה ראשונית לאפשר ניהול תביעות ייצוגיות כבמקרה זה תחת מסגרת יעילה. כך קובע סעיף 1 לחוק:

"מטרתו של חוק זה לקבוע כללים אחידים לענין הגשה וניהול של תובענות ייצוגיות, לשם שיפור ההגנה על זכויות, ובכך לקדם בפרט את אלה:

- (1) מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים;
- (2) אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו;
- (3) מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין;
- (4) ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות."

52. כפי שנראה להלן התאמתה של תביעה זו לניהול כתביעה ייצוגית בולטת וברורה.

ג.1. תמצית עילות התביעה

53. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות, המגדיר את הנושאים והעילות בהן ניתן להגיש תובענות ייצוגיות, מפנה לתוספת השנייה לחוק, בה נקבע כי ניתן להגיש תובענה זו כייצוגית בהיותה **"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו"**. כלומר, לפי חוק תובענות ייצוגיות, ניתן להגיש תובענה עוסק בגין כל עילה.

54. בס' 2 להסכם (ר' עמ' 4 בנספחים א', ב' ו-ג') מצהירה הראל כך: **"הראל הינה חברה העוסקת בין היתר במתן שירותי בורסה, ניהול תיקי השקעות ומתן ייעוץ להשקעות"**. לאור הצהרה ברורה זו, לא תישמע כל טענה של הראל כי אינה בבחינת "עוסק".

55. התובעים יטענו כי הראל עוולה כלפיהם מספר עוולות צרכניות שיפורטו להלן, לפי חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן, "חוק הגנת הצרכן").

56. נוסף על האמור יטענו התובעים כי יש להחיל על הנתבעת המנהלת חשבונות שהם כדין חשבונות בנק הוראות מחוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א - 1981, ולפיהם אין ניתן לחייב את הלקוח בגין עמלה שלא גולתה ללקוח מראש ובכתב (בדיוק, אגב כפי שקובע ההסכם בין הצדדים!).

57. כאמור, מעבר לעוולות הצרכניות הללו, החוק החדש הסיר את כבלי הפלדה מרגלי התובעים הייצוגיים, ופתח את טרקלין התובענות הייצוגיות לכל מגוון העילות המתעוררות ביחסים שבין עוסק וצרכן, ולא רק לעילות שהיו נקובות בחיקוק הספציפי מכוחו הוגשו התובענה והבקשה לאישור. לעניין זה ר' ע"א 959/06 **רחמן-נוני נ' בנק לאומי לישראל**. התובעים יטענו כדלקמן:

א. הנתבעת רימתה והטעתה את התובעים ויתר הלקוחות לגבי העמלות המחויבות בחשבון כאשר חייבה בגין עמלות שלא תיארה ולא סיפרה עליהן ולא ביקשה את הסכמת הלקוח להן.

ב. הנתבעת הפרה את הוראות חוק הייעוץ.

ג. הנתבעת הציגה מצגי שווא לגבי תוכן הסכם ניהול החשבון.

ד. הנתבעת הפרה את החוזה בין הצדדים, שהוא חוזה אחיד וסטנדרטי שהיא קובעת את תוכנו, בכך שגבתה עמלות שאינן מתוארות בחוזה למרות התחייבותה בסעיף 2 שלא לגבות עמלות כאמור מעבר לעמלות שפורטו בהסכם בין הצדדים או שהתקבל עליהן אישור מראש ובכתב.

- ה. הנתבעת פעלה ופועלת בתרמית כלפי התובעים ויתר הלקוחות בכך שהיא גובה עמלה לפי רצונה ובלא הסכמת הלקוח תוך ניצול שליטתה בחשבון הלקוח.
- ו. הנתבעת עשתה ועושה עושר ולא במשפט בכך שהיא גובה עמלה לפי רצונה ובלא הסכמת הלקוח תוך ניצול שליטתה בחשבון הלקוח.
58. בפרקים הבאים נרחיב מעט יותר על מספר עילות התביעה לפי דיני הצרכנות ולפי הדין הכללי הטעונות הרחבה.

ג2. עילות התביעה לפי חוק הייעוץ

59. בס' 2 להסכם (ר' עמ' 4 בנספחים א', ב' ו-ג') מצהירה הראל כך: **"הראל הינה חברה העוסקת בין היתר במתן שירותי בורסה, ניהול תיקי השקעות ומתן ייעוץ להשקעות"**. לאור זאת ולאור הדין, חל חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, תשנ"ה – 1995 (להלן, "חוק הייעוץ") על הנתבעת ועל חוזה ההתקשרות.
60. בהתאם להוראות סעיף 13 (ב)(3) לחוק הסדר הייעוץ חובה על בעל הרשיון, הנתבעת, לערוך הסכם בכתב עם העתק ללקוח, קודם לתחילת מתן השירות ובו יפורטו "שכר והחזר הוצאות שיחויב בהם הלקוח ודרך חישובם". כך קובע הסעיף:

"13. הסכם בכתב
(א) בעל רשיון יערוך הסכם בכתב עם לקוח וימסור לו העתק ממנו, קודם לתחילת מתן השירות.
(ב) ההסכם יכלול את הנושאים הדרושים לצורך ההתקשרות ובכלל זה את הנושאים הבאים:
(1) ...
(3) שכר והחזר הוצאות שיחוייב בהם הלקוח ודרך חישובם;"

61. בנסיבות לפנינו בהן לא כולל ההסכם את העמלות המדוברות בתביעה זו, ברור כי לא התקיים התנאי של הסכם בכתב ולכן לא יכולה הנתבעת לגבות את העמלה האמורה.
62. עוולה נוספת שעוולה הראל כלפי התובעים ושאר לקוחותיה נוגעת ל"תמריץ" שהיא מקבלת במסגרת הפעולה (משיכת המזומנים או העברה המניית).

א. סעיף 17 לחוק הייעוץ קובע כי **"(א) בעל רשיון, או אחר מטעמו או בעבורו, לא יקבל טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, בקשר עם ייעוץ השקעות, שיווק השקעות, ביצוע עסקה או הימנעות מביצוע עסקה, זולת שכר והחזר הוצאות מהלקוח כפי שנקבעו בהסכם לפי סעיף 13 (ב)(3)."**

- ב. התובעים יטענו כי סעיף זה גודר ומגביל באופן ברור את טובות הנאה שיכולה הראל לקבל **"בקשר עם ביצוע עסקה"**, ל"שכר והחזר הוצאות" מוסכמים בכתב.
- ג. התובעים יטענו כי כל אגורה שגבתה הראל במסגרת ביצוע הפעולות נשוא ענייננו מהווה "טובת הנאה" של הראל, אותה היה עליה לפרט "בהסכם לפי סעיף 13(ב)(3)". משלא עשתה כן, הראל מנועה מלקבל את טובת הנאה, היינו את כספי העמלה.

ג3. עילות התביעה לפי חוק הגנת הצרכן

63. בנוסף, עוולה הנתבעת כלפי התובעים עוולות אלו לפי חוק הגנת הצרכן.
64. סעיף 2(א) **רישא** לחוק הגנת הצרכן מתנה כי "לא יעשה עוסק דבר - במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת - העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן - הטעיה)". אין

ספק כי המחיר של שירות, ועצם העובדה כי נגבה מחיר עבור השירות, היא "עניין מהותי". הנתבעת הטעתה את התובעים לגבי המחיר שייגבה בגין השירות, בכך שלא גילתה כי תיגבה בגין השירות עמלה נוספת שלא פורסמה ושלא הוסכמה בין הצדדים.

65. **בנוסף, הנתבעת ביצעה הטעיה לגבי השימוש שניתן לעשות בנכס או השירות, או התועלת שניתן להפיק מהם, בניגוד לסעיף 2(4) לחוק הגנת הצרכן, בכך שלא גילתה כי השירות כולל עמלה נוספת שלא פורסמה. עלות השירות משליכה במישרין על התועלת של הלקוח. פירוט נוסף באשר ליסודות של הטעיה זו יפורט לעניין עוולת המרמה, להלן;**

66. **בנוסף, ביצעה הנתבעת הטעיה לגבי "המחיר הרגיל או המקובל או המחיר שנדרש בעבר", בניגוד לסעיף 2(13) לחוק בכך שלא גילתה כי השימוש שניתן לעשות בשירות כולל עמלה נוספת שלא פורסמה. "המחיר הרגיל" של השירות בגינו גבתה הנתבעת כסף הוא **אפס**, משום שכך סיכמו הצדדים. פירוט נוסף באשר ליסודות של הטעיה זו יפורט לעניין עוולת המרמה, להלן;**

ג. המרמה וההטעיה

67. סעיף 56 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) תשכ"ח-1968 (להלן, "פקודת הנזיקין") קובע כך:

"56. תרמית

תרמית היא הצג כוזב של עובדה בידיעה שהיא כוזבת או באין אמונה באמיתותה או מתוך קלות-ראש, כשלא איכפת למציג אם אמת היא או כוזב, ובכוונה שהמוטעה על ידי ההיצג יפעל על פיו; אולם אין להגיש תובענה על היצג כאמור, אלא אם היה מכוון להטעות את התובע, אף הטעה אותו, והתובע פעל על פיו וסבל על ידי כך נזק-ממון."

68. לא יכול להיות חולק כי הנתבעת ידעה כי ההיצג שלה בדבר כך שאין נגבית עמלה בגין פעולה כלשהי שאינה מנויה ב"טופס הפרטים" – אלא אם ניתנה הסכמה "בכתב ומראש", הינה דרישה כוזבת, או שלכל הפחות, הנתבעת הקלה ראש מתוך חוסר איכפתיות אם מצג זה הוא אמיתי או לא.

לא יכול להיות חולק כי התובעים, כמו גם אלפי בעלי חשבונות אחרים, הסתמכו על מצג זה וסבלו בשל כך נזק ממון.

69. התובעים יטענו כי הנתבעת רימתה והטעתה אותם ואת שאר הלקוחות במספר מקומות על ציר הזמנים:

א. בשלב הטרם-חוזי, רימתה והטעתה הנתבעת את הלקוחות בעניין תנאי ההסכם והעמלות שייגבו.

ב. גם בשלב של קיום החוזה, היינו של ביצוע הפעולות עצמן, רימתה והטעתה הנתבעת את הלקוחות בעניין תנאי ההסכם והעמלות שייגבו.

ג. עוסק חייב לגלות לצרכן את החיובים שייגבה בגין השירות או הנכס מראש. **הגילוי והסכמת הלקוח הם המקנים לעוסק את הזכות לגבות את התשלום בגין השירות** כפי שהוא נקבע בין הצדדים.

ד. ומהכלל אל הפרט: הנתבעת לא גילתה ללקוחות את כוונתה לגבות עמלות נוספות לא ידועות ולא מוסכמות.

(1) המשמעות הנובעת מכך הינה שלעוסק אסור לגבות את העמלה האמורה.

(2) ללא הגילוי וללא הסכמה בכתב בהסכם, אין הסכמה אמיתית בין הצדדים לגביית התשלום בגין השירות.

70. עוד יצויין כי התרמית של הנתבעת הינה עוולה מתמשכת, ולא בוצעה רק בעת החיוב. כל עוד הנתבעת אינה פונה לכל לקוחותיה ששילמו עמלות שלא כדין, ומגלה להם כי גבתה מהם תשלום שלא על פי ההסכם, הרי שהיא מבצעת תרמית על דרך המחדל. ועל כן, העוולה מתבצעת על ידי הנתבעת כל יום מחדש.

71. כל שנאמר בפרק זה רלוונטי גם לעניין עוולות ההטעיה ואי-הגילוי לפי חוק הגנת הצרכן שצוינו לעיל.

51. הפרת חוזה

72. התובעים זכאים להשבה בגין הפרת החוזה היות ונגבו מהם תשלומים שלא הוסכמו בין הצדדים.

73. התובעים יטענו כי הנתבעת הפרה את הסכם ההתקשרות עימם בכל אחת מן הפעמים שגבתה את העמלות דנן ללא הסכמתם, ולכן, כצד הנפגע בחוזה, הם זכאים לפיצויים בעד הנזק שנגרם להם עקב ההפרה ותוצאותיה, ושהמפר ראה אותו או שהיה עליו לראותו מראש, בעת כריתת החוזה, כתוצאה מסתברת של ההפרה.

74. אין כל ספק כי על הנתבעת "היה לראות מראש" מצב בו היא פוגעת בזכויות הלקוחות ומפרה את החוזה ו/או מחייבת את הלקוחות בחיוב עודף. זו הרי הסיבה להעלות את העמלות בטבלה מסודרת עליה יחתום הלקוח. לפיכך, זכאים התובעים ויתר הלקוחות לפיצוי בגין הפרת החוזה.

75. יתר על כן, התובעים יטענו כי הנתבעת נהגה כלפיהם בחוסר תום לב, גם לפני שהתקשרו בהסכם בכך שלא גילתה להם דבר העמלה האמורה.

76. לכן, זכאים התובעים ושאר הלקוחות לפיצוי ולהשבה של העמלות שנגבו.

61. עוולת הגזל

77. עצם ביצוע הגבייה האסורה על-פי ההסכם, כמו גם על פי הדין, מהווה גזל, לפי פקודת הנויקין. הסעיפים הרלוונטיים קובעים כך:

"52. גזל

גזל הוא כשהנתבע מעביר שלא-כדין לשימוש עצמו מיטלטלין שהזכות להחזיקם היא לתובע, על ידי שהנתבע לוקח אותם, מעכב אותם, משמיד אותם, מוסר אותם לאדם שלישי או שולל אותם מן התובע בדרך אחרת.

55. החזרת הגזלה

בתובענה שהוגשה על גזל רשאי בית המשפט, לפי הנסיבות, לצוות על החזרת הגזלה, בנוסף על כל תרופה אחרת שנקבעה בפקודה זו או במקומה של תרופה כאמור. "

78. עצם גביית עמלה ללא הסכמה של הלקוח, ובניגוד למצגים והתחייבויות, היא בבחינת "העברה" של כספים "שהזכות להחזיקם היא לתובע".

79. אין חולק כי גזלן מחויב להשיב את הגזילה לידי הנגזל. זאת יש להורות, בייחוד כאשר, במצבנו אנו, מדובר בגבייה ללא כל אישור מתאים ועל דרך חיוב עצמי של החשבון שבשליטת הנתבעת.

80. זאת ועוד; קריאה של לשון החוק מלמדת את הברור מאליו: **גזל הינה עוולה מתמשכת**. הזכות לתבוע בגין הגזל קיימת ועומדת כל עוד הנתבע "מעכב" את המטלטלין או "שולל אותם מן התובע בדרך אחרת". כלומר, הזכות לתבוע קיימת בכל רגע מחדש ונולדת בכל רגע מחדש, כל עוד הגזל מעוכב על ידי הנתבעות.

כלומר, הגזל קיים בשתי נקודות על ציר הזמן: גם בעת שהנתבעת "לקחה" את העמלה; וכל עוד הנתבעת לא מחזירה לכל לקוחותיה את העמלה, ביודעה כי היא גבתה את העמלות הללו שלא כדין, ועל כן היא "מעכבת" את הכספים. עוולה זו הינה עוולה מתמשכת הנולדת כל יום מחדש.

81. הדברים מקבלים משנה תוקף לאור העובדה שהנתבעת יודעת, לפחות מאז פנייתו של התובע 2, כי החיוב של העמלות דן הינו בניגוד להסכם ולטבלת העמלות. בכך שהנתבעת אינה מגלה לאלפי הלקוחות כי היא גבתה מהם עמלות שלא כדין, הנתבעת "שוללת בדרך אחרת" (גם בזמן הווה) מן הלקוחות את יכולתם להשיב את הגזל (למשל, על דרך נקיטה בהליכים משפטיים).

82. ברור כי קיים קשר סיבתי ישיר בין הגזל לבין הנזק, וכי למעשה, בעוולת גזל, אין נושא הקשר הסיבתי עולה לדיון ממשי, שכן הנזק הוא באופן ישיר וברור הסכום שנגזל כתוצאה ישירה ממעשהו של הגזלן.

ג7. עיכוב נכס שלא כדין

83. עוולה מתמשכת נוספת שמעוולת הנתבעת כלפי הלקוחות גם כיום, הינה עוולת עיכוב נכס שלא כדין. הסעיפים הרלוונטיים בפקודת הנזיקין קובעים כך:

"49. עיכוב נכס שלא כדין

עיכוב שלא-כדין הוא מניעת מיטלטלין שלא-כדין מאדם הזכאי להחזיק בהם מיד.

50. חובת ההוכחה

בתובענה שהוגשה על עיכוב שלא-כדין - חובת ההוכחה על הנתבע שהמניעה היתה כדין.

51. החזרת המעוכב

בתובענה שהוגשה על עיכוב שלא-כדין רשאי בית המשפט, לפי הנסיבות, לצוות על החזרת הנכס המעוכב, בנוסף על כל תרופה אחרת שנקבעה בפקודה זו או במקומה של תרופה כאמור."

84. גם עוולה זו נולדת בכל יום מחדש, שהרי ברור כי כל לקוח ששילם תשלום מיותר "זכאי להחזיק" בכספיו "מיד", כלשון החוק.

85. חשוב להדגיש כי לפי סעיף 50 לפקודת הנזיקין, הנטל הוא על הנתבעת להוכיח שהעיכוב שהיא מעכבת הינו כדין. ברור בעליל כי לאור הלשון המפורשת של ההסכם ורשימת העמלות המוסכמת ב"טופס הפרטים", כי הנתבעת לא תוכל להוכיח כי היא מעכבת כדין את הכספים שהיא אמורה להחזיר ללקוחות. כל עוד הנתבעת מחזיקות בחיוב היתר, הרי שבכל יום מחדש היא מבצעת עוולה של עיכוב שלא כדין.

ג8. עשיית עושר ולא במשפט

86. התובעים יטענו כי הנתבעת עשתה עושר שלא במשפט כאשר חיבה אותם בחיובים שאינם כדין ואינם בהתאם להסכם שנחתם בין הצדדים.

87. כל גבייה כאמור, מאחר ואין לה עיגון חוזי ואין לה הסכמה של הלקוחות, דינה שליחת יד אל נכסי הלקוחות ועשיית עושר ולא במשפט.

88. דין הוא כי העושה עושר ולא במשפט, ישיב את העושר שנתעשר לחברו.

חלק ד' - הבקשה לאשר את התובענה כייצוגית

89. לכתב תביעה זה מצורפת בקשה לאישור התובענה כייצוגית, הנתמכת בתצהיר התובע מס' 2.
90. אין צורך לחזור על הדברים, שעיקרם כדלהלן: כל התנאים המוקדמים להגשתה של תביעה זו כתובענה ייצוגית נתקיימו. לאמור, קיומן של עילות תביעה אישיות לתובעים, קיומה של קבוצה, הוכחתו לכאורה של נזק לתובעים, ואף (למעלה מן הצורך) הוכחתו לכאורה של נזק לכלל הקבוצה. התובעים מפנים לכל שנכתב בבקשה לאישור.
91. **הגדרת הקבוצה הינה:** "כל לקוחות הראל שחוייבו בעמלה או בתשלום בגין העברת כספים מהחשבון או בעמלת העברת ניירות ערך או בכל עמלה בעלת משמעות דומה בשם זה או אחר".
92. תחשיב נזקי הקבוצה הינו כדלקמן:
- א. כאמור, סך הנזקים של התובעים בשני חשבונות מסתכם בכ- 305 ש"ח, או בממוצע כ- 150 ש"ח לכל חשבון.
- ב. לצרכי הערכה בשלב מקדמי זה, יעריכו התובעים כי מדובר בכ- 100 ש"ח לשנה בכל חשבון.
- ג. למיטב ידיעת התובעים, לנתבעת כ- 13,000 לקוחות בניהול עצמי ועוד אלפי לקוחות שחשבונם מנוהל ע"י מנהל תיקים. לכן סך העמלות שנגבות שלא כדין בכל שנה, מכלל הלקוחות, עומד על כ- 2 מיליון ש"ח לשנה.
- ד. סך הגבייה שנגבתה שלא-כדין מכלל הלקוחות בשנים האחרונות מוערך בכ- 5 מיליון ש"ח.
93. הערכה זו הינה לצרכי אומדן התביעה בשלב הגשתה בלבד תוך שהתובעים שומרים על זכותם לשנות הסכום, להגדילו או להקטינו בהתאם לנתונים שיקבלו מהנתבעת.
94. התובעים יטענו כי בתביעה זו מתקיימים כל היסודות הדרושים כדי להכיר בה כתביעה ייצוגית:
- א. מוכח כי נגרם נזק לתובעים ולמספר רב של לקוחות הנתבעת.
- ב. סיכויי התביעה לאור הפסיקה במקרים דומים והדין המיועד למנוע מצבים אלו, הינם טובים מאוד.
- ג. העובדות והעניין המשפטי שהביאו לנזק הינם משותפים ללקוחות רבים.
- ד. מדובר בניתוח והכרעה לגבי מסמכים זהים ואחידים שהם חוזים אחידים.
- ה. מדובר בעילות תביעה שאינן מצריכות בדיקה נסיבתית לגבי כל לקוח.
- ו. מדובר בפעולה בניגוד להסכם, בגבייה שלא כדין ואי תשלום שלא כדין.
- ז. התביעה מוגשת בתום לב, ולאחר שהעובדות התומכות בה והדרושות לבירורה נבדקו היטב מול הוראות החוק.
- ח. גודלה של הקבוצה מצדיק הגשת וניהול התביעה כתובענה ייצוגית.

חלק ה' - סעדים וסיכום

95. לאור כל האמור לעיל יתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את התובענה כייצוגית וליתן הוראות כדלקמן: הוראות בעניין הגדרת הקבוצה; הוראות בעניין הדיון בתובענה; הוראות בדבר אופן פרסום ההחלטה ונוסחה, וכן מתן הוראה כי הנתבעת תישא בהוצאות הפרסום; הוראות לעניין שכר טרחת ב"כ התובעים, כאחוז מסוים מסך הפיצוי שיפסק בהתאם לקביעת בית המשפט, וכן בדבר גמול לתובעים בסך אחוז מסוים מסך הפיצוי שייפסק, על שטררו והגישו התובענה.
96. כן יתבקש בית המשפט הנכבד להורות על מתן הסעדים הבאים.
- א. **סעד הצהרתי**: בית המשפט הנכבד יתבקש להצהיר כי הנתבעת אינה רשאית לגבות את עמלת ההעברה ואת עמלת העברת ניירות הערך, אלא אם תקבל אישור מראש ובכתב מלקוחותיה בהתאם להוראת סעיף 12 (ב) להסכם.
- ב. **פיצוי והשבה**: בית המשפט הנכבד יתבקש להורות על מתן השבה ופיצוי לכל לקוח בגין העמלות ששילם שלא כדין, בצירוף ריבית והצמדה ובצירוף פיצוי מיוחד כפי קביעת בית המשפט בגין גביית העמלה שלא כדין.
- אם יקבע בית המשפט כי השבת הכספים ללקוחות אינה ישימה בנסיבות העניין, יתבקש בית המשפט בהתאם לסעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, להורות על מתן סעד לטובת כלל חברי הקבוצה או לטובת הציבור כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין, בין על דרך הקמת קרן לטובת חברי הקבוצה או לטובת הציבור, הכל כפי שיקבע בית המשפט.
97. הדברים קמים ונופלים על מסמכים ונהלים של הנתבעת, ועל הוראות הסכם ברורות ומפורשות.
98. כל האמור בכתב תביעה זה נאמר במצטבר או לחילופין, הכול לפי הדבק הדברים והקשרם. הסעדים המבוקשים בכתב התביעה ובבקשה הינם מצטברים.
99. לבית המשפט הנכבד סמכות עניינית לאור סכום התביעה ועניינה. לבית המשפט סמכות מקומית לאור מקום משרדי הנתבעת.
100. מן הדין ומן הצדק לקבל את התביעה.

נועם שכנר, עו"ד

בא - כוח התובעים

יצחק אבירם, עו"ד

בא - כוח התובעים